

Yngre Læger

Undersøgelse af oplevelser med uønsket seksuel
opmærksomhed på arbejdspladsen blandt Yngre Lægers
medlemmer

Marts 2021

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
RESULTATER	4
PERSONLIGE OPLEVELSER MED UØNSKET SEKSUEL OPMÆRKSOMHED	4
<i>Seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed inden for de sidste 12 måneder</i>	13
KENDSKAB ELLER VIDNE TIL UØNSKET SEKSUEL OPMÆRKSOMHED RETTET MOD KOLLEGER	28
POLITIK OG RETNINGSLINJER PÅ ARBEJDSPLADSEN	31
RESPONDENTSAMMENSÆTNING.....	35
METODE	37

Indledning

I efteråret 2020 kom der i Danmark et fornyet fokus på problemer med uønsket seksuel opmærksomhed på danske arbejdspladser. I kølvandet på denne debat blev det understreget, at problemer med uønsket seksuel opmærksomhed også eksisterer blandt yngre læger, og at der var et behov for at undersøge dette nærmere. Yngre Læger besluttede derfor at afdække omfanget og karakteren af uønsket seksuel opmærksomhed blandt Yngre Lægers medlemmer gennem en spørgeskemaundersøgelse. Nærværende rapport præsenterer resultaterne af denne undersøgelse. Begrebet uønsket seksuel opmærksomhed dækker her bredt set over forskellige typer af hændelser, hvor den yngre læge er blevet udsat for seksuel opmærksomhed, der har været uønsket.

Undersøgelsen er blevet udsendt til alle Yngre Lægers medlemmer i perioden 9. december til 23. december 2020. I alt 3.514 medlemmer har gennemført undersøgelsen, hvilket giver en svarrate på 24,4%. Repræsentativitetstests viser, at undersøgelsen ikke er repræsentativ på alle parametre, og resultaterne skal derfor tages med de forbehold, der fremgår i metodeafsnittet om repræsentativitet. Når vi i denne rapport beskriver resultater og tendenser, tager vi derfor udgangspunkt i undersøgelsens respondenter og ikke i alle Yngre Lægers medlemmer.

Undersøgelsen består af flere dele. Der er først og fremmest spurgt ind til yngre lægers personlige oplevelser med uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen, hvor der fokuseres på den seneste hændelse inden for de sidste 12 måneder. Denne afgrænsning er valgt, for at få det mest præcise og aktuelle billede af problemstillingen blandt yngre læger. Dertil er de yngre læger blevet spurgt ind til, om de har kendskab eller været vidne til uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger, samt hvorvidt deres arbejdsplads har politik/retningslinjer vedrørende uønsket seksuel opmærksomhed.

Undersøgelsens vigtigste resultater er:

- 8% af de yngre læger i undersøgelsen er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder.
- Det er i højere grad de yngste af de yngre læger, der bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen.
- Medlemmerne bliver særligt udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed.
- Både kvindelige og mandlige yngre læger bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, men der er forskelle i, hvem der udsætter hhv. kvinder og mænd for uønsket seksuel opmærksomhed.
- Kvindelige yngre læger udsættes i højere grad for uønsket seksuel opmærksomhed af overlæger, andre overordnede læger eller patienter (i nævnte rækkefølge), mens mandlige yngre læger i højere grad udsættes for uønsket seksuel opmærksomhed af kolleger fra andre faggrupper.
- 68% af de yngre læger svarer, at de aldrig gjorde vedkommende, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, opmærksom på, at de følte sig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. 20% sagde fra i situationen.
- Når yngre læger, der har oplevet en hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed, fortæller det videre, er det først og fremmest til familie og venner (som 60% svarer). Kun hhv. 8% og 4% har fortalt det til nærmeste leder og tillidsrepræsentanten.
- Et stor flertal (66%) ved ikke, om der findes retningslinjer på arbejdspladsen for, hvordan uønsket seksuel opmærksomhed forebygges og håndteres.

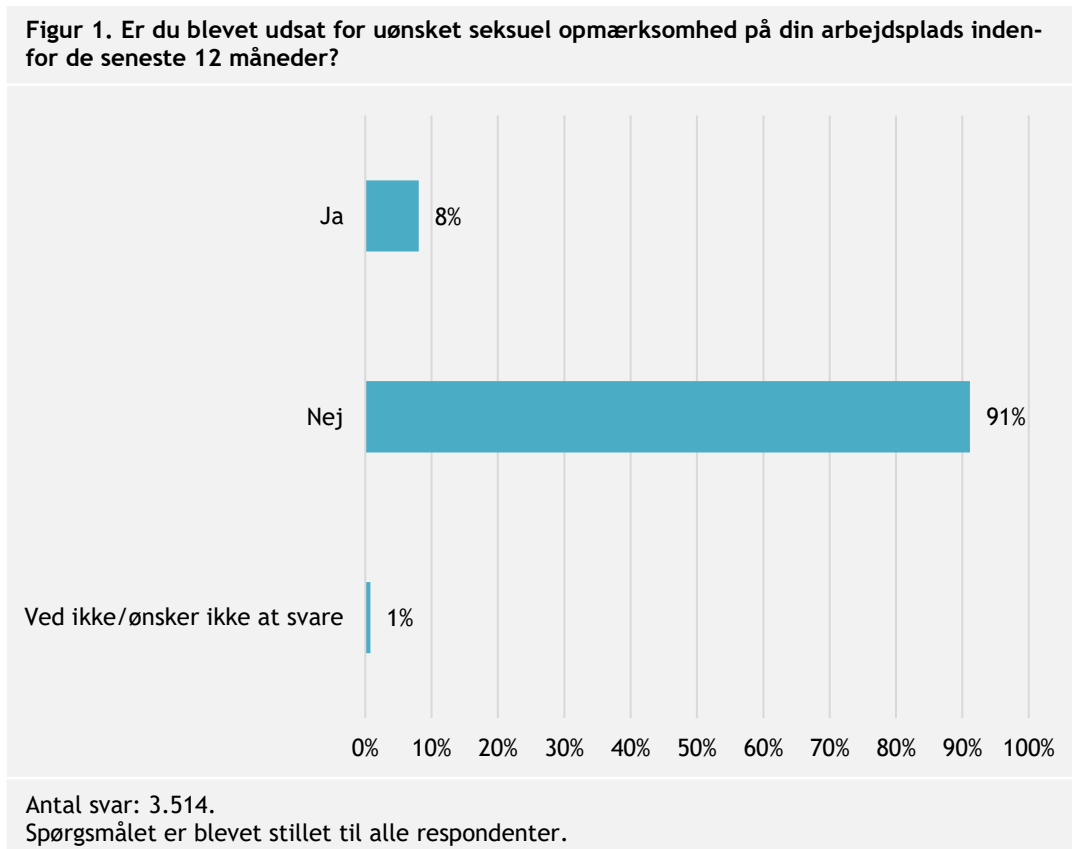
I rapporten gennemgås først de resultater, som omhandler yngre læger, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på deres arbejdsplads. Her fokuseres der på den seneste hændelse inden for de sidste 12 måneder. Dernæst fremgår resultaterne af de spørgsmål som alle yngre læger i stikprøven har svaret på. De yngre læger er blevet spurgt ind til, om de har kendskab eller været vidne til uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger, samt hvorvidt deres arbejdsplads har politik/retningslinjer vedrørende hændelser med uønsket seksuel opmærksomhed. Slutteligt fremgår undersøgelsens respondentsammensætning og metodeafsnit.

Resultater

Personlige oplevelser med uønsket seksuel opmærksomhed

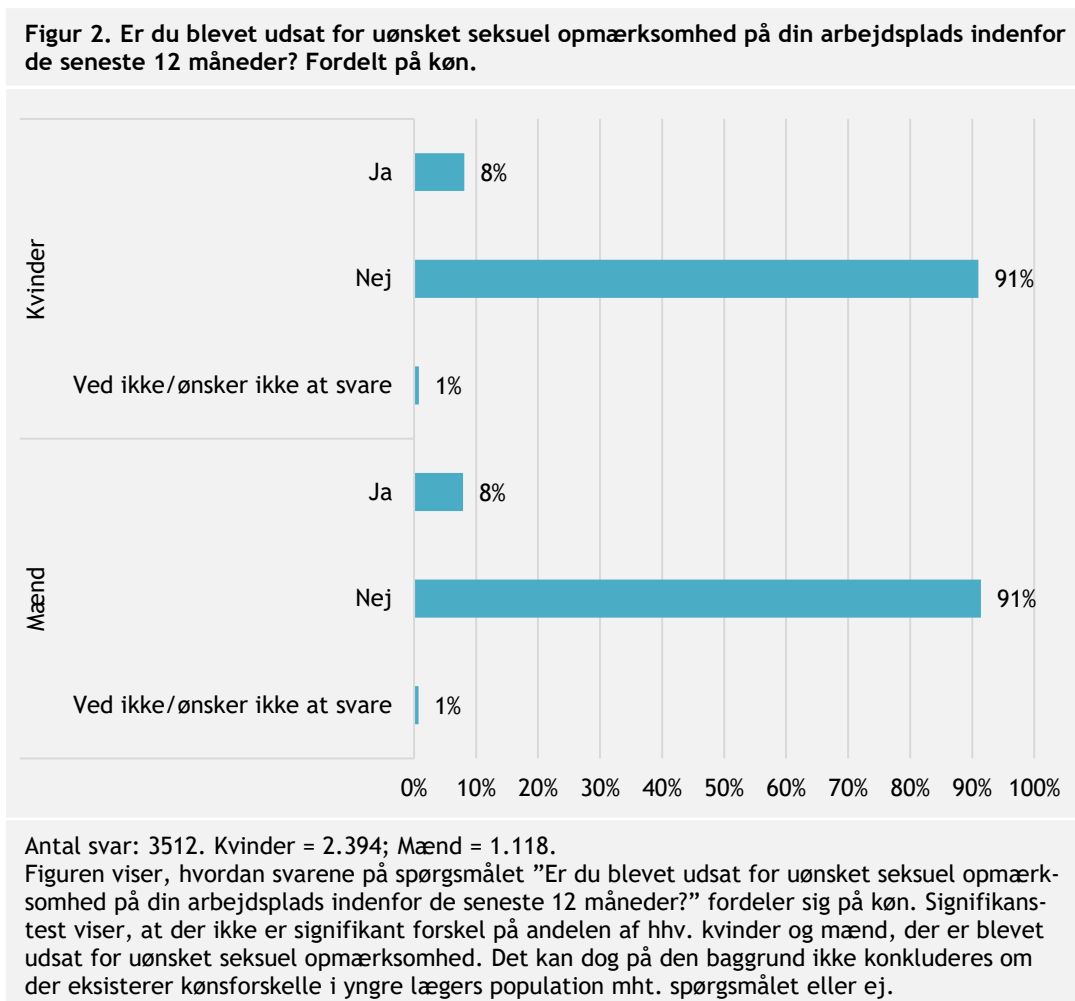
8% af Yngre Lægers medlemmer er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen inden for de seneste 12 måneder

I figur 1 nedenfor fremgår det, at 8% af yngre lægers medlemmer er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen inden for de seneste 12 måneder. Lidt over 9/10 (91%) af de yngre læger svarer, at de ikke er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, mens den sidste 1% svarer "Ved ikke/ønsker ikke at svare".

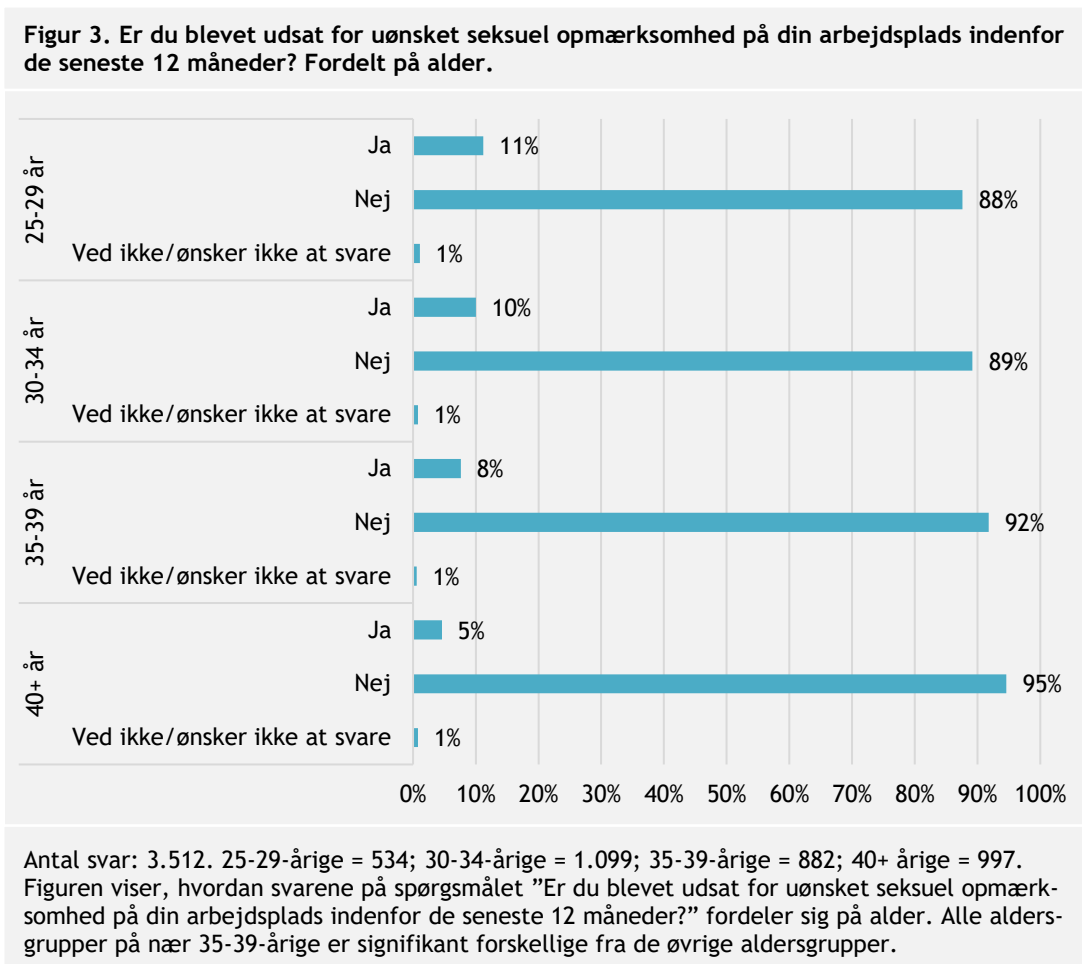
Både mænd og kvinder bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed

I figur 2 ses det, at andelen af både kvinder og mænd, som er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen indenfor de seneste 12 måneder, er 8%. Undersøgelsens resultater tyder derfor på, at kvinder og mænd udsættes for uønsket seksuel opmærksomhed i lige høj grad. Resultatet er dog forbundet med en vis usikkerhed grundet stikprøvens repræsentativitetsproblemer (jf. metodeafsnittet).

De yngste af de yngre læger svarer i højere grad, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen indenfor de seneste 12 måneder

I figur 3 nedenfor ses de yngre lægers besvarelser på, om de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen fordelt på aldersgrupperne 25-29-årige, 30-34-årige, 35-39-årige og 40+ årige. Figuren viser, at andelen af de yngste yngre læger, der svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, er højere end andelen af de ældre yngre læger, der svarer dette. Blandt de 25-29-årige og 30-34-årige svarer ca. 1/10 (hhv. 11% og 10%), at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen inden for de seneste 12 måneder. Blandt 40+ årige svarer 5%, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed.

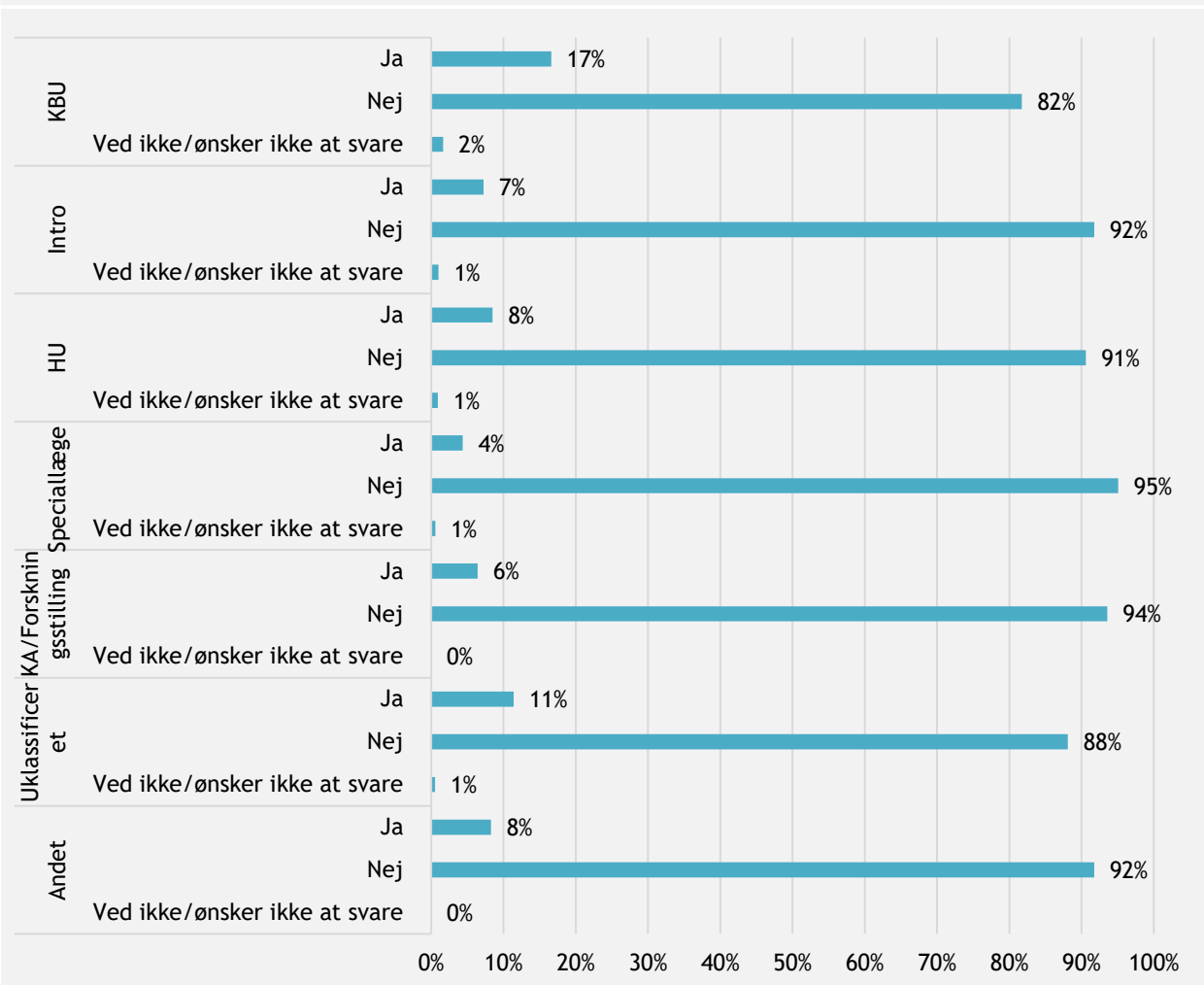

En højere andel af de yngre læger i KBU svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen indenfor de seneste 12 måneder

I figur 4 på næste side ses yngre lægers besvarelser på, om de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, fordelt på uddannelsestrin. 17% af de yngre læger i KBU svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen inden for de seneste 12 måneder. Denne andel er signifikant højere end andelen af de øvrige uddannelsestrin, der har svaret, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. Omvendt er andelen af speciallæger, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, signifikant lavere end andelen af de øvrige uddannelsestrin. 4% af speciallægerne svarer således, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed.

Figur 4. Er du blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på din arbejdsplads indenfor de seneste 12 måneder? Fordelt på uddannelsestrin.

Antal svar: 3.514. KBU = 361; Introstilling = 593; Hoveduddannelsesstilling = 1.072; Speciallæge = 894; Klinisk assistent/forskningsstilling = 280; Uklassificeret stilling = 193; Andet = 121.

Figuren viser, hvordan svarene på spørgsmålet "Er du blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på din arbejdsplads indenfor de seneste 12 måneder?" fordeler sig på de yngre lægers uddannelsestrin. Andelen af KBU'ere og speciallæger, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, er signifikant forskellig fra de øvrige uddannelsestrin.

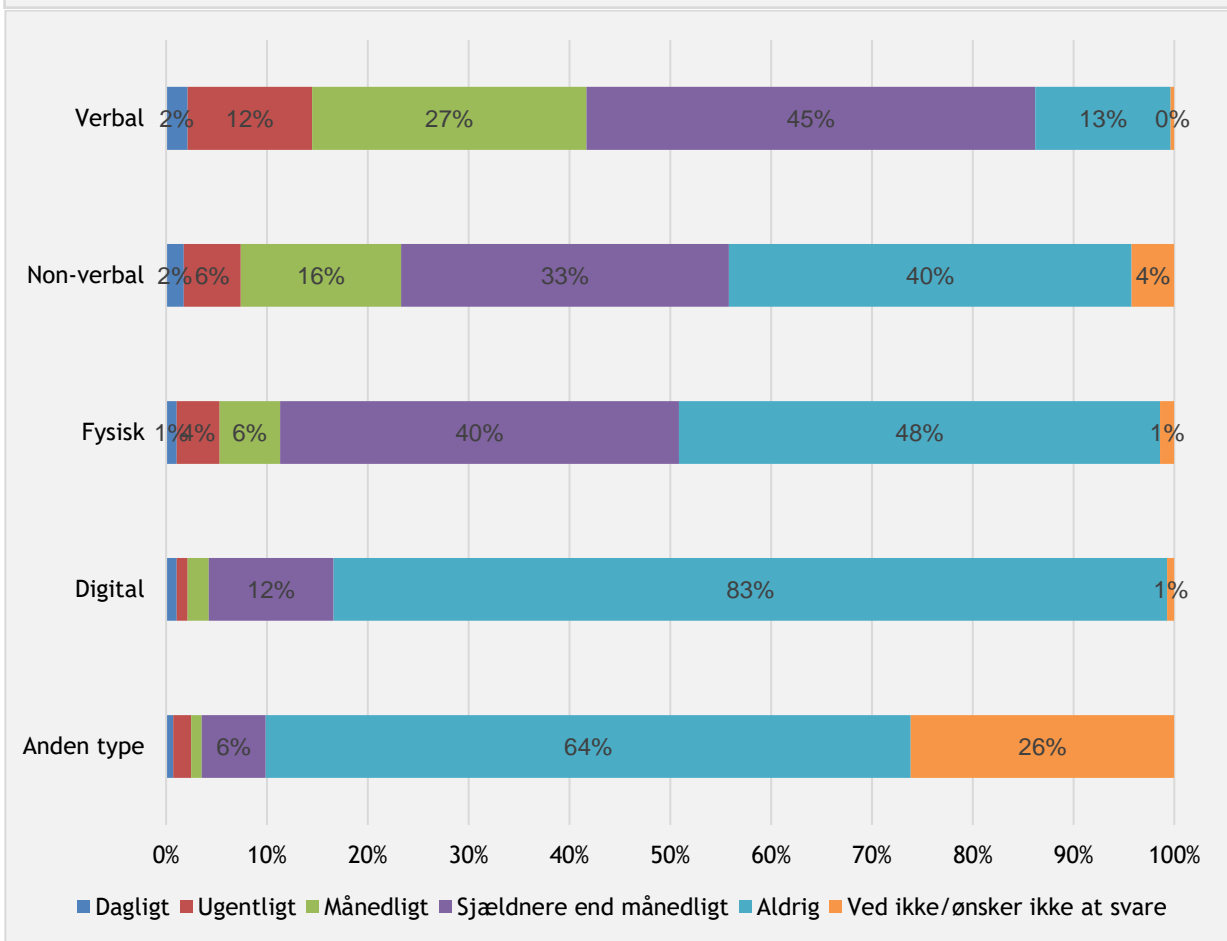
Yngre læger bliver særligt udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen

De yngre læger, som angav i undersøgelsen, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder, blev derefter bedt om at svare på, hvor ofte de er blevet udsat for hhv. verbal (fx sjofle vittigheder, opfordringer til seksuelt samkvem m.m.), nonverbal (fx kropssprog), fysisk (fx kontakt/kropsberøring) eller digital (fx via telefon, SMS, mail, sociale medier) uønsket seksuel opmærksomhed. Respondenterne havde også mulighed for at svare "Anden type". Figur 5 på næste side viser svarfordelingen af dette spørgsmål.

Som det ses i figuren, svarer hele 86% af de yngre læger, at de på et tidspunkt inden for de seneste 12 måneder er blevet udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen. Lidt over 1/10 (12%) svarer, at de er blevet udsat ugentligt, mens knap 72% svarer, at de er blevet udsat for det månedligt eller sjældnere end månedligt. 2% af de yngre har svaret, at de bliver udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed dagligt.

Over halvdelen af de yngre læger, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, er på et tidspunkt blevet udsat for non-verbal eller fysisk (hhv. 57% og 51%). 16% er blevet udsat for digital uønsket seksuel opmærksomhed, mens 1/10 er blevet udsat for en anden type end verbal, non-verbal, fysisk eller digital.

Figur 5. Hvor ofte er du blevet udsat for følgende typer af uønsket seksuel opmærksomhed på din arbejdsplads indenfor de seneste 12 måneder?

Antal svar: 283.

Spørgsmålene er blevet stillet til medlemmer, der har været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder.

Kommentarer til typen af uønsket seksuel opmærksomhed

Respondenterne i undersøgelsen havde også mulighed for at afgive en kommentar om deres oplevelser med uønsket seksuel opmærksomhed. Disse besvarelser peger ligeledes på, at yngre læger udsættes for forskellige typer af uønsket seksuel opmærksom, men at særligt verbal uønsket seksuel opmærksom er noget, der opleves:

"Det er primært meget lumre "vittigheder", og jeg kan høre, at det ikke kun er rettet mod mig, men mere generelt til kvinderne på mit arbejde."

"Upassende/seksualiserede kommentarer om min påklædning."

"Kommentarer kommer udelukkende fra patienter og ikke fra kollegaer eller chefer. Langt de fleste kommentarer er ganske uskyldige og opfattes af mig som ment positivt. For mit vedkommende ligger det trøelse i mængden af kommentarer. Det er ikke kommentarer, jeg ønsker, når jeg er på arbejde. Jeg føler, at min rolle som læge bliver undermineret, når der er fokus på mit udseende fremfor min faglige viden."

Men også andre typer af uønsket seksuel opmærksomhed nævnes i kommentarerne, bl.a. digital og fysisk:

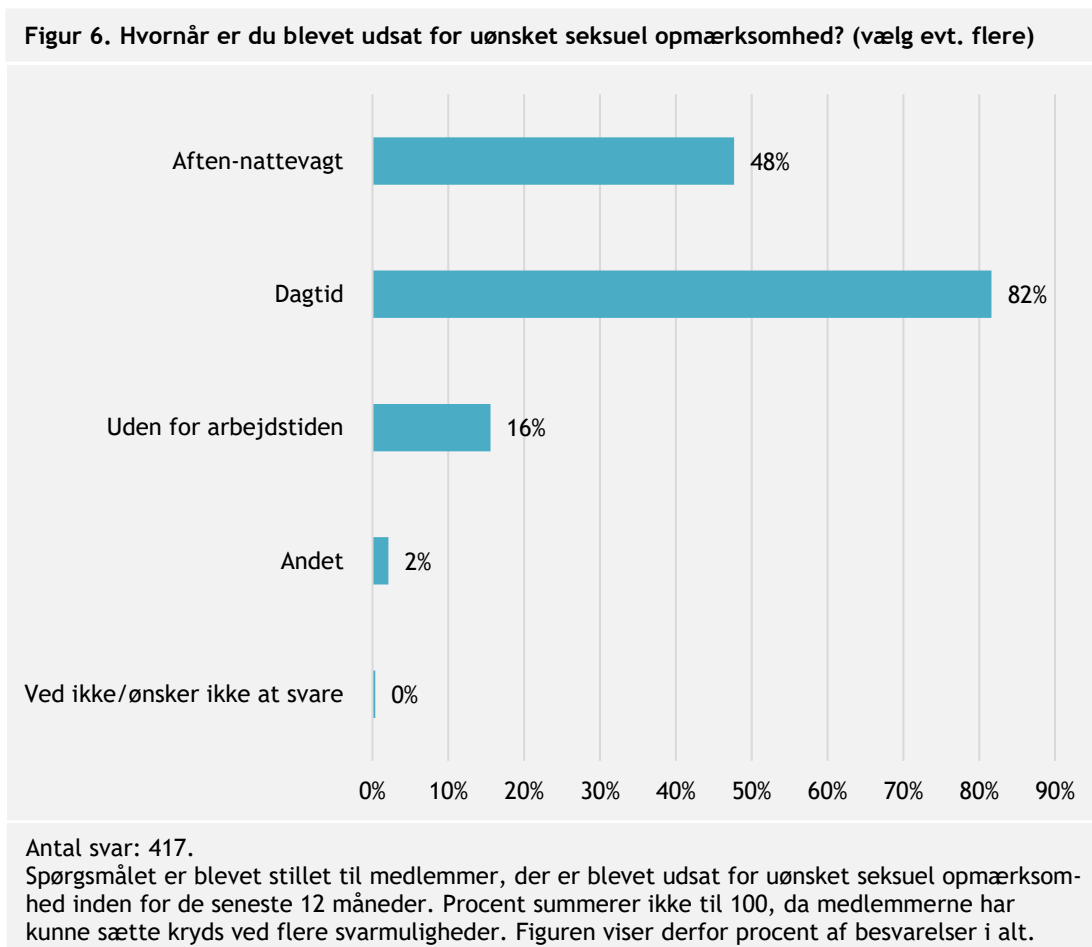
"Det var en e-mail fra en patient, som blev meget seksualiserende."

"Kærtegnende berøring [...]."

(Ovenstående kommentarer er udvalgt, da de udtrykker generelle tendenser eller pointer)

Yngre læger bliver oftest udsat for uønsket seksuel opmærksomhed i dagstiden

Figur 6 viser, at Yngre Lægers medlemmer oftest bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed i dagstiden, når de er på arbejde. Over 4/5 (82%) svarer således. Herudover svarer lidt under halvdelen (48%), at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på en aften-nattevagt, mens knap 1/5 (18%) svarer, at de er blevet udsat uden for arbejdstiden eller "Andet".

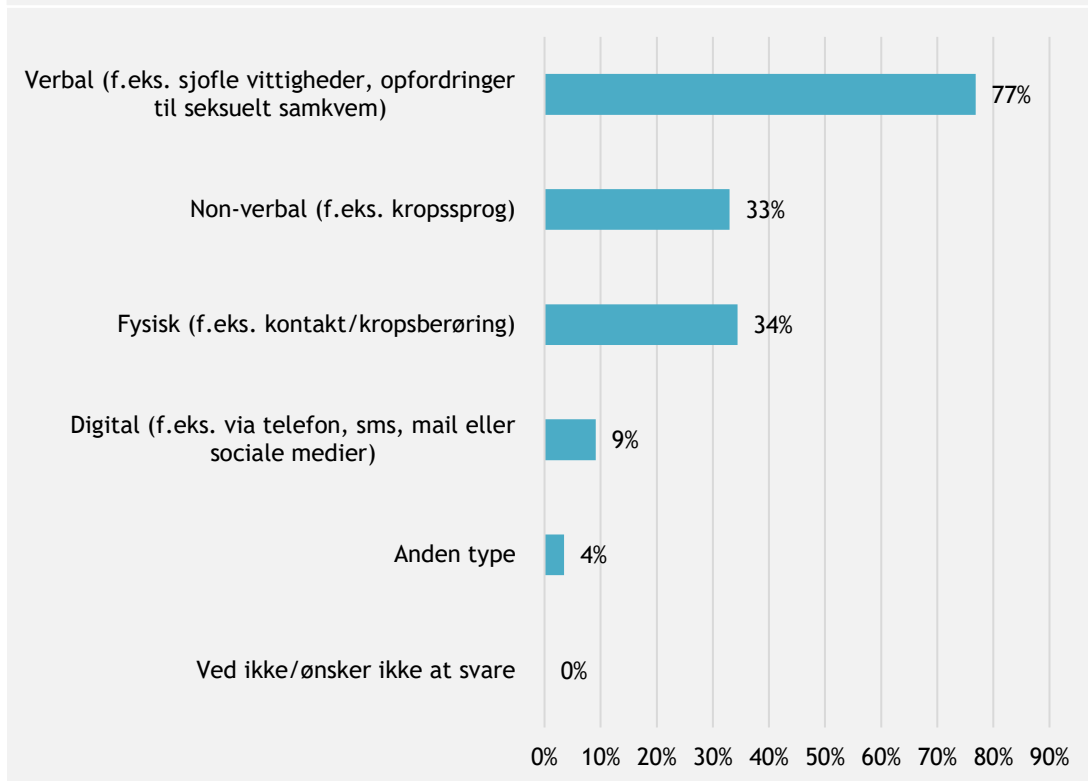
Seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed inden for de sidste 12 måneder

De følgende figurer viser svarfordelingerne på en række spørgsmål, hvor der er blevet spurgt ind til den yngre læges seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed inden for de sidste 12 måneder. Årsagen til, at der bliver spurgt ind til en bestemt hændelse er, at det gør det muligt at få mere viden om hændelsens omstændigheder fremfor mere generelle spørgsmål om oplevelser med uønskede seksuelle hændelser.

Yngre læger bliver oftest udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed, når man kigger på de yngre lægers seneste hændelser med uønsket seksuel opmærksomhed

I figur 7 på næste side ses det, at over 3/4 (77%) af de yngre læger i undersøgelsen svarer, at de er blevet udsat for verbal uønsket seksuel opmærksomhed i deres seneste hændelse. Det skal bemærkes, at respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder, da en hændelse ikke nødvendigvis begrænser sig til én type af uønsket seksuel opmærksomhed. Omkring 1/3 af de yngre læger svarer, at de i deres seneste hændelse er blevet udsat for non-verbal (33%) eller fysisk uønsket seksuel opmærksomhed (34%). Lidt under 1/10 (9%) svarer, at de er blevet udsat for digital uønsket seksuel opmærksomhed, mens 4% svarer, at de er blevet udsat for en anden type end verbal, non-verbal, fysisk eller digital.

Figur 7. Hvilken type af uønsket seksuel opmærksom blev du udsat for ved hændelsen? (vælg evt. flere)

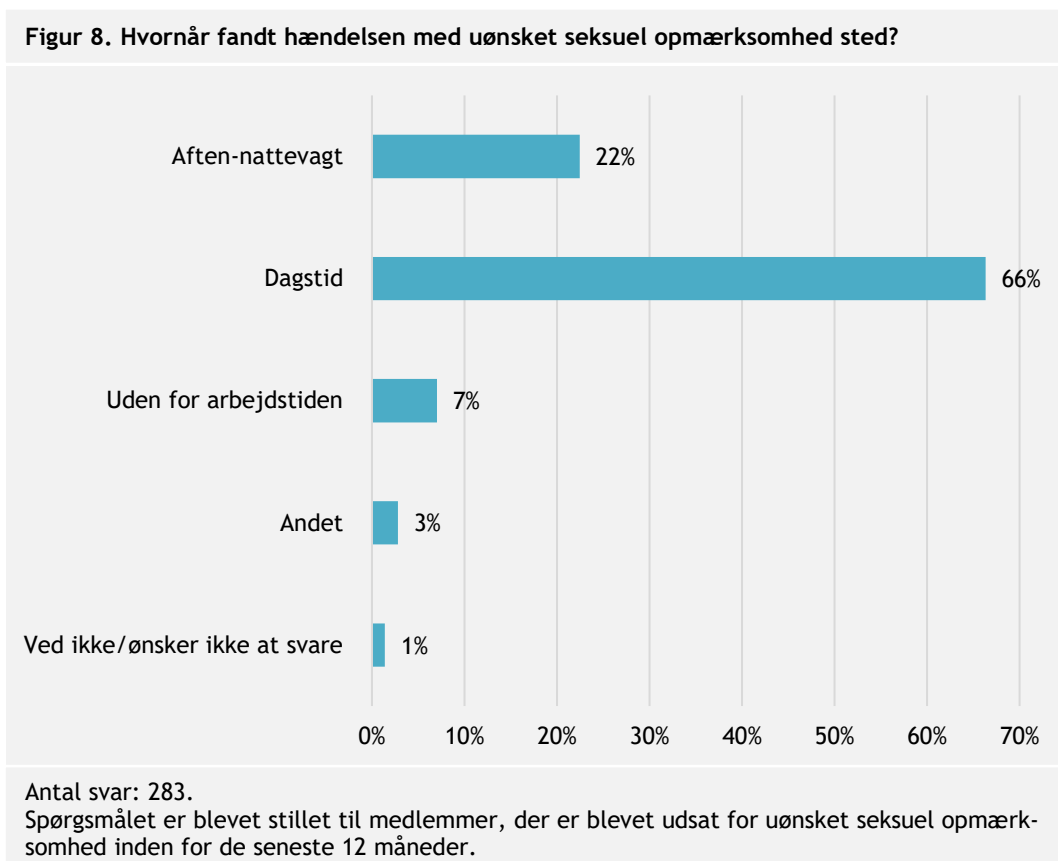

Antal svar: 447.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder. Procent summerer ikke til 100, da medlemmerne har kunne sætte kryds ved flere svarmuligheder. Figuren viser derfor procent af besvarelser i alt.

Yngre Lægers medlemmer er i deres seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed oftest blevet udsat i dagstid

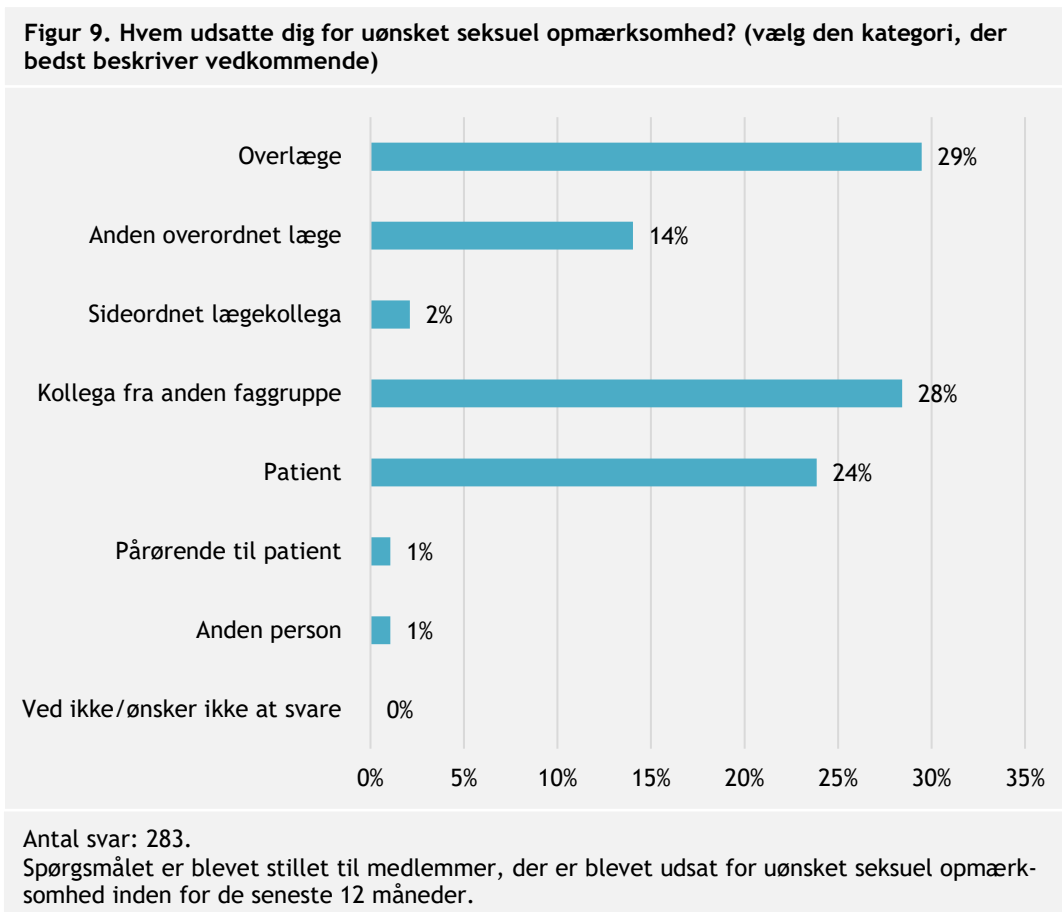
Figur 8 viser de yngre lægers besvarelser på, hvornår deres seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed fandt sted. 2/3 af de yngre læger, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, svarer, at deres seneste hændelse fandt sted i dagstid. Lidt over 1/5 (22%) svarer, at hændelsen fandt sted i en aften-nattevagt, mens 1/10 svarer, at hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed fandt sted uden for arbejdstiden (7%) eller "Andet" (3%).

Yngre Lægers medlemmer udsættes især for uønsket seksuel opmærksomhed af overlæger, kollegaer fra andre faggrupper og patienter

I figur 9 ses det, at 29% af de yngre læger svarer, at de i deres seneste hændelse er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en overlæge, mens 14% svarer, at de er blevet udsat af en anden overordnet læge. 28% af de yngre læger har svaret, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en kollega fra en anden faggruppe, mens lidt under 1/4 (24%) har svaret, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en patient. Kun 2% af de yngre læger i undersøgelsen svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en sideordnet lægekollega.

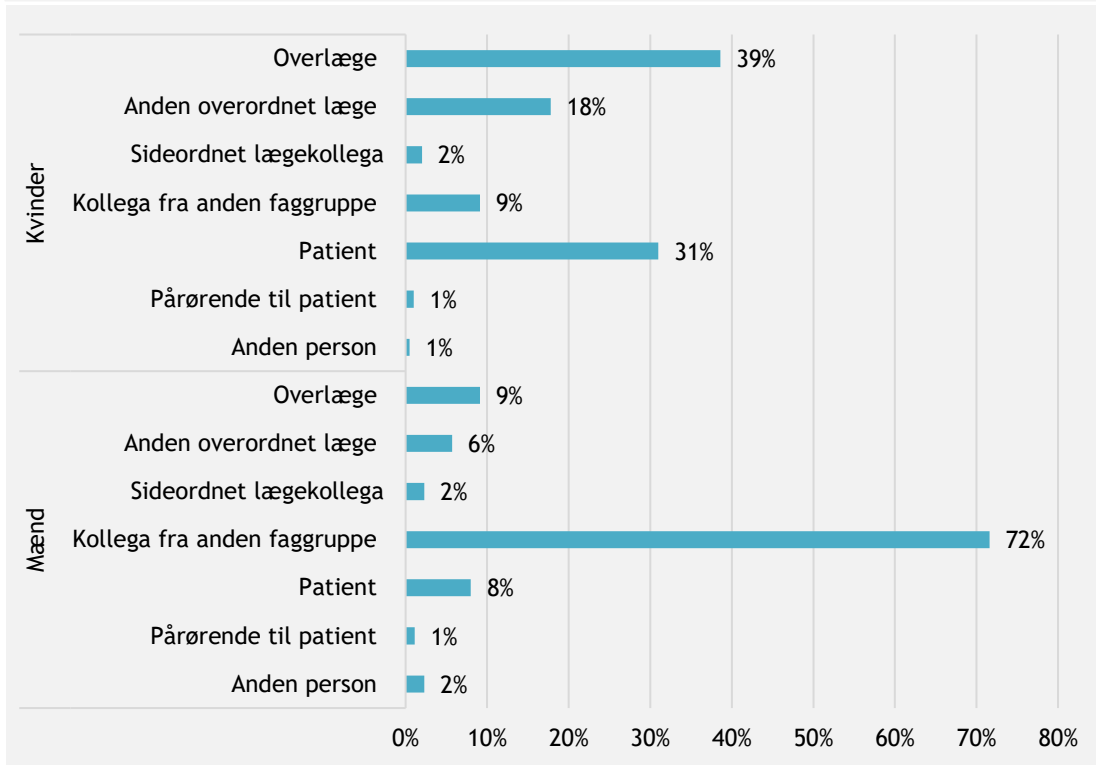

Kvinder udsættes i højere grad for uønsket seksuel opmærksomhed af overlæger, overordnede læger og patienter, mens mænd i højere grad bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af kollegaer fra andre faggrupper

Figur 10 på næste side viser de yngre lægers besvarelser på spørgsmålet om, hvem der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, fordelt på køn. Det fremgår af figuren, at der er forskelle i, hvem der udsætter hhv. mænd og kvinder for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen. 39% af de kvindelige yngre læger svarer således, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en overlæge, mens 9% af de mandlige yngre læger har svaret dette. Lidt under 1/5 (18%) af de kvindelige yngre læger har svaret, at de er blevet udsat af en anden overordnet læge. Dette gør sig gældende for 6% af de mandlige yngre læger, der er med i denne undersøgelse. Næsten en 1/3 (31%) af de kvindelige yngre læger i denne undersøgelse svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en patient, hvorimod blot 8% af mændene svarer dette. Omvendt svarer hele 72% af de mandlige yngre læger, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en kollega fra en anden faggruppe, hvilket 9% af kvindelige yngre læger har svaret. Undersøgelsens resultater peger altså på, at der er forskelle i, hvem der udsætter mænd og kvinder for uønsket seksuel opmærksomhed.

Figur 10. Hvem udsatte dig for uønsket seksuel opmærksomhed? (vælg den kategori, der bedst beskriver vedkommende) Fordelt på køn.

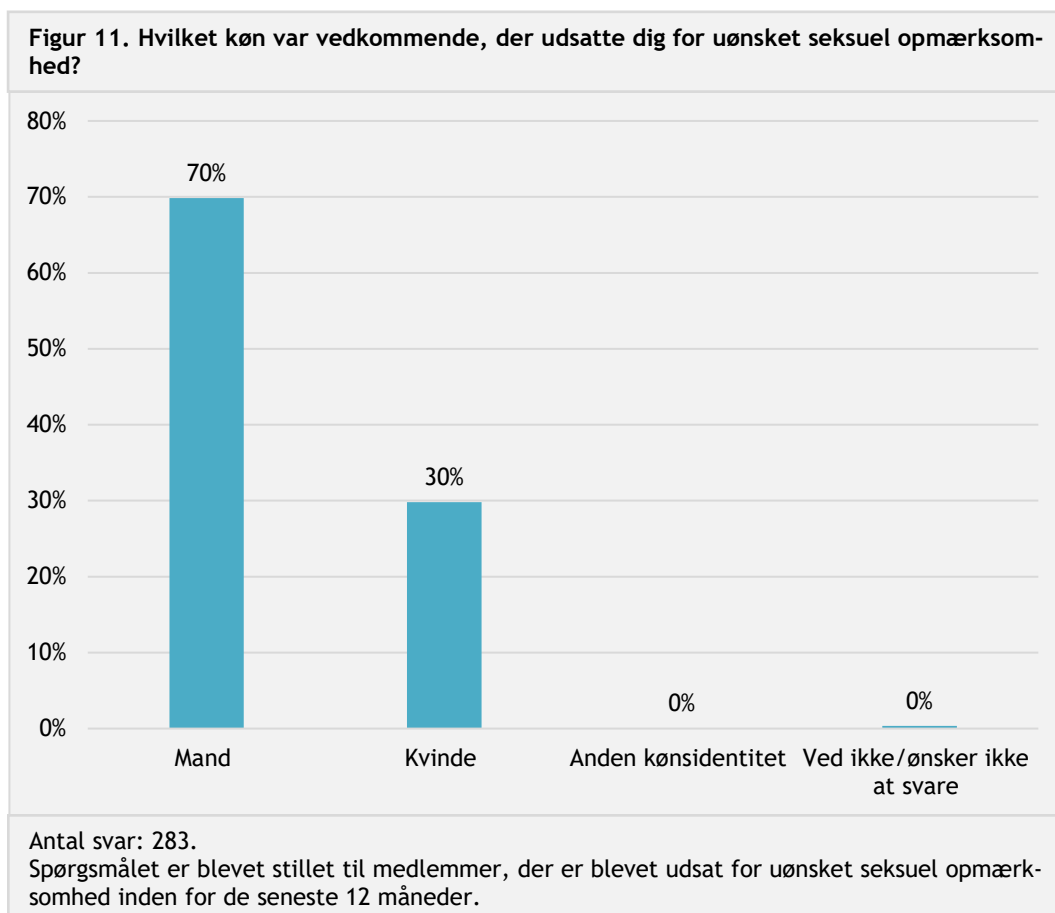

Antal svar: 285. Kvinder = 197; Mænd = 88.

Figuren viser, hvordan svarene på spørgsmålet "Hvem udsatte dig for uønsket seksuel opmærksomhed? (vælg den kategori, der bedst beskriver vedkommende)" fordeler sig på køn. Andelen af kvinder og mænd, der har svaret, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en overlæge, en anden overordnet læge eller en patient, er signifikant forskellige fra hinanden.

70% svarer, at vedkommende, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, var en mand

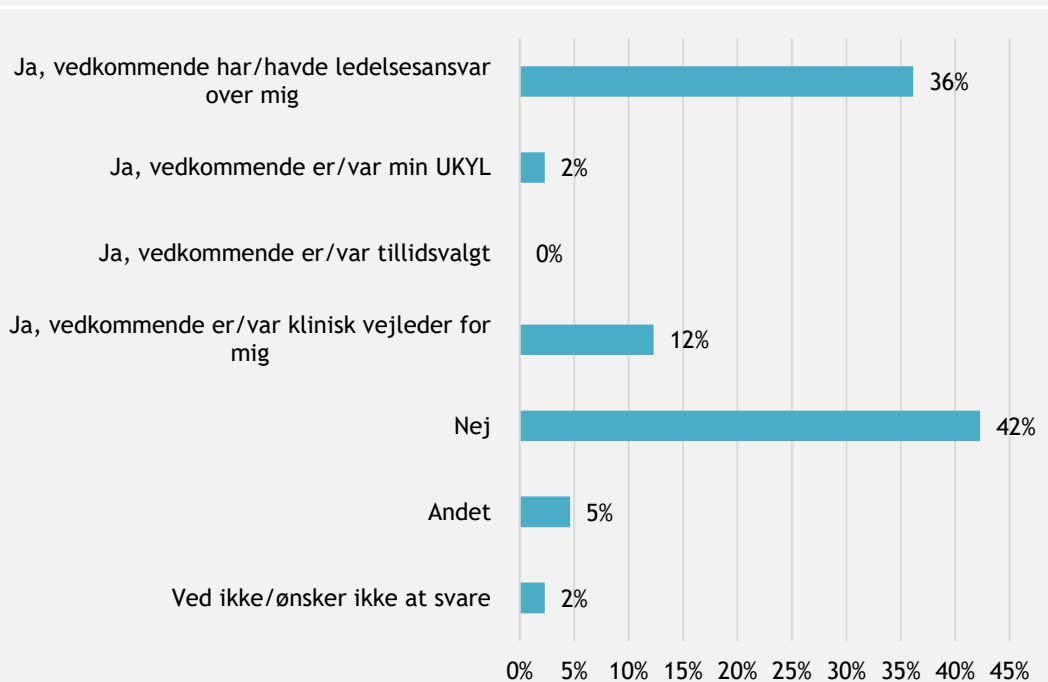
I figur 11 ses yngre lægers svar på, hvilket køn vedkommende, der udsatte en for uønsket seksuel opmærksomhed, havde. 70% svarer således, at det var en mand, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, mens de resterende 30% svarer, at det var en kvinde.

Over en 1/3 af de yngre læger i undersøgelsen svarer, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en person, der har/havde ledelsesansvar over for dem

Figur 12 viser medlemmernes svarfordeling på spørgsmålet om, hvorvidt vedkommende, der udsatte den yngre læge for uønsket seksuel opmærksomhed, har/havde et ansættelsesmæssigt ansvar over for vedkommende. I figuren fremgår det, at over en 1/3 (36%) af de yngre læger har svaret, at vedkommende, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, har/havde ledelsesansvar over for dem. Over 1/10 (12%) har svaret, at vedkommende er/var klinisk vejleder for dem, mens 2% har svaret at vedkommende er/var deres UKYL. 42% af de medlemmer, der har fået spørgsmålet, svarer, at vedkommende der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed ikke har/havde et særligt ansættelsesmæssigt ansvar over for dem.

Figur 12. Har/havde vedkommende der udsatte dig for uønsket seksuel opmærksomhed et særligt ansættelsesmæssigt ansvar over for dig? (vælg den kategori, der bedst beskriver vedkommende)

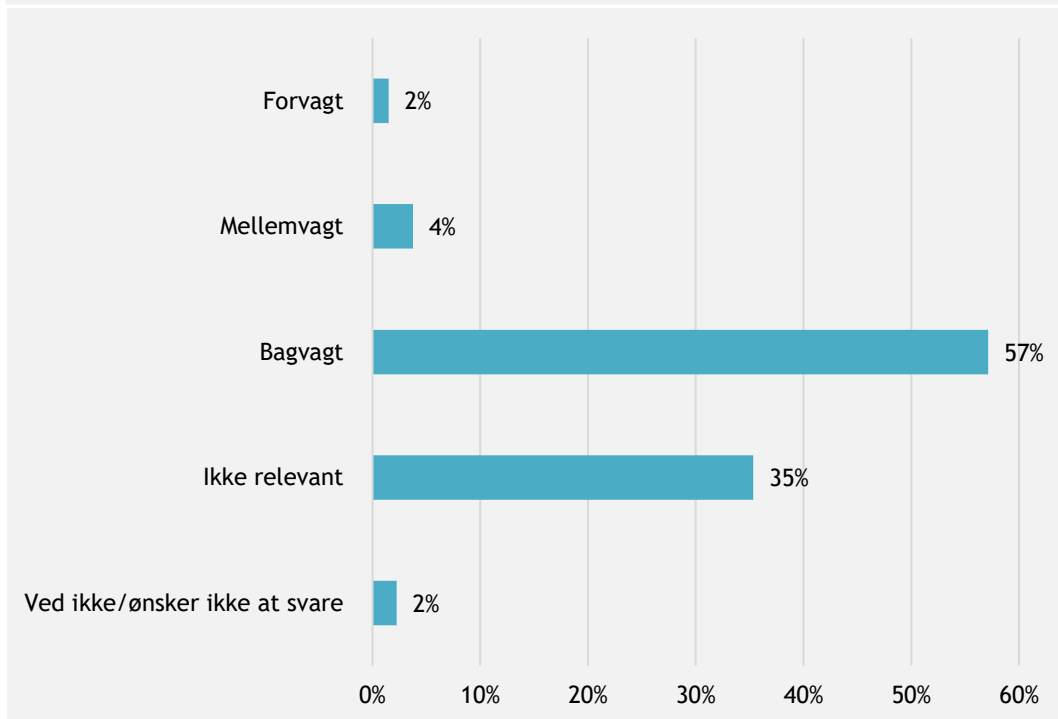
Antal svar: 130.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en overlæge, anden overordnet læge eller sideordnet lægekollega.

Respondenterne udsættes oftest for uønsket seksuel opmærksomhed af en bagvagt

I figur 13 ses det, at over halvdelen (57%) af de yngre læger svarer, at det var en bagvagt, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed i deres seneste hændelse. 2% svarer, at det var en forvagt, mens 4% svarer, at det var en mellemvagt, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen.

Figur 13. Hvilket vagtlag var vedkommende i, der udsatte dig for uønsket seksuel opmærksomhed?

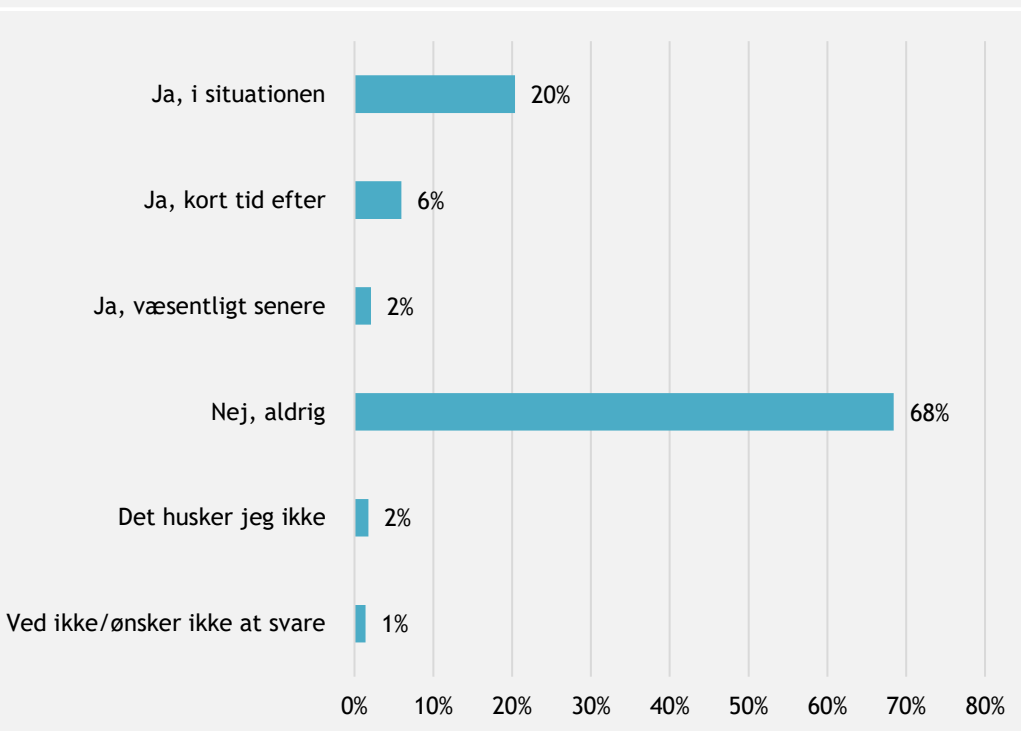
Antal svar: 133.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed af en overlæge, anden overordnet læge, sideordnet lægekollega eller anden person.

68% af de yngre læger svarer, at de aldrig gjorde vedkommende, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed, opmærksom på, at de følte sig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed

Figur 14 nedenfor viser de yngre lægers besvarelser på, om de i deres seneste hændelse gjorde vedkommende opmærksom på, at de følte sig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. 68% svarer, at de aldrig gjorde vedkommende opmærksom på dette. Lidt over 1/4 (26%) svarer, at de enten gjorde vedkommende opmærksom på, at de følte sig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed i situationen (20%) eller kort tid efter hændelsen fandt sted (6%).

Figur 14. Gjorde du vedkommende opmærksom på, at du følte dig udsat for uønsket seksuel opmærksomhed?

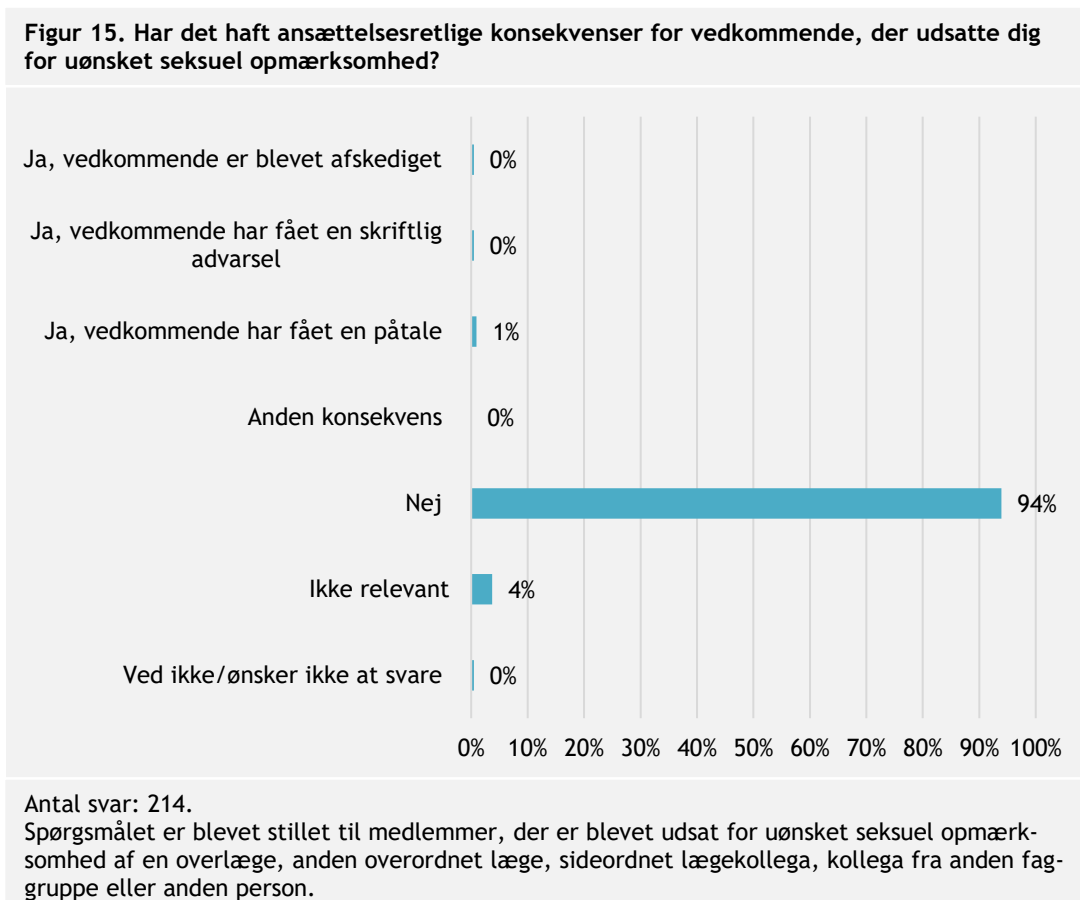

Antal svar: 283.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder.

Over 9/10 (94%) af de yngre læger svarer, at det ikke har haft ansættelsesretlige konsekvenser for den person, der senest udsatte den yngre læge for uønsket seksuel opmærksomhed

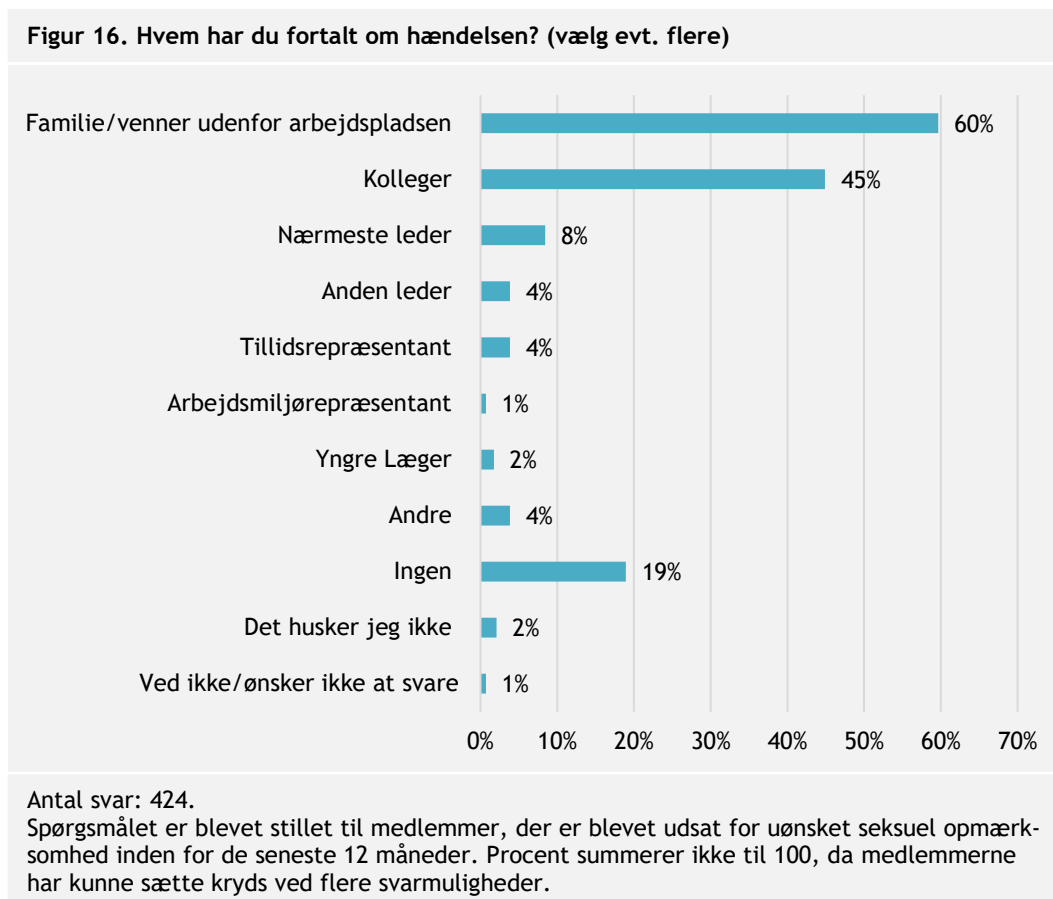
I figur 15 ses det, at 94% af Yngre Lægers medlemmer svarer, at det ikke har haft nogle ansættelsesretlige konsekvenser for den person, der senest udsatte den yngre læge for uønsket seksuel opmærksomhed. 1% svarer, at vedkommende har fået en påtale, mens de resterende 4% har svaret ”Ikke relevant”.

Yngre Lægers medlemmer fortæller oftest deres familie/venner udenfor arbejdspladsen om deres seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed

Figur 16 viser, at 60% af de yngre læger svarer, at de har fortalt venner/familie uden for arbejdspladsen om deres seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed. 45% svarer, at de har fortalt det til deres kolleger, mens næsten 1/5 (19%) ikke har fortalt det til nogen. 8% af de yngre læger i stikprøven svarer, at de har fortalt det til deres nærmeste leder, mens 4% svarer, at de har fortalt det til en anden leder. 4% svarer, at de har fortalt det til deres tillidsrepræsentant, og hhv. 2% og 1% af de yngre læger svarer, at de har fortalt det til Yngre Læger eller deres arbejdsmiljørepræsentant.

Kommentarer til hvem og hvorfor yngre læger fortæller om deres oplevelser med uønsket seksuel opmærksomhed

Som det kommer til udtryk i figur 16, vælger langt de fleste yngre læger at dele deres oplevelse med uønsket seksuel opmærksomhed med nogen. Størstedelen inddrager familie eller venner udenfor arbejdspladsen, men også en stor andel deler oplevelsen med kollegaer. Flere af de yngre læger, der fortæller om deres oplevelse med uønsket seksuel opmærksomhed til familie eller venner, gør det, fordi de føler det mere trygt og sikkert:

"Jeg følte mig dårligt behandlet og havde brug for at dele det med nogen, som jeg følte mig tryk ved."

"Det var meget grænseoverskridende, og jeg havde brug for at dele det med venner/familie. Jeg ønsker ikke at dele det med kollegaer pga. muligheden for, at de fortæller det videre."

De yngre læger, der deler deres oplevelse med kollegaer, fremhæver blandt andet, at de gør det for at få støtte til at håndtere situationen, for at få anerkendt oplevelsen, eller for at høre om andre har oplevet noget lignende:

"Jeg havde brug for hjælp til, hvordan jeg konkret skulle håndtere situationerne."

"For at høre om det bare var mig."

"For at høre om, de [kollegaerne] også har oplevet det."

Udover et behov for støtte og opbakning, beskriver flere også, at de deler deres oplevelse med andre i forbindelse med mere generelle diskussioner om 'MeToo', ligestilling og sexismen:

"Som personlige eksempler på MeToo", "Ifm. ligestillingsdebat", "I diskussioner om sexismen fornyeligt."

Selvom langt de fleste yngre læger vælger at dele deres oplevelse med uønsket seksuel opmærksomhed med andre, er der også en gruppe, der ikke fortæller om deres oplevelse til nogen. Årsagen hertil beskrives af nogen som en frygt for arbejdsmæssige konsekvenser, at de ikke ville gøre tingene værre eller at de ikke følte, at deres oplevelse var noget særligt:

"Det ville ikke være godt for min karriere."

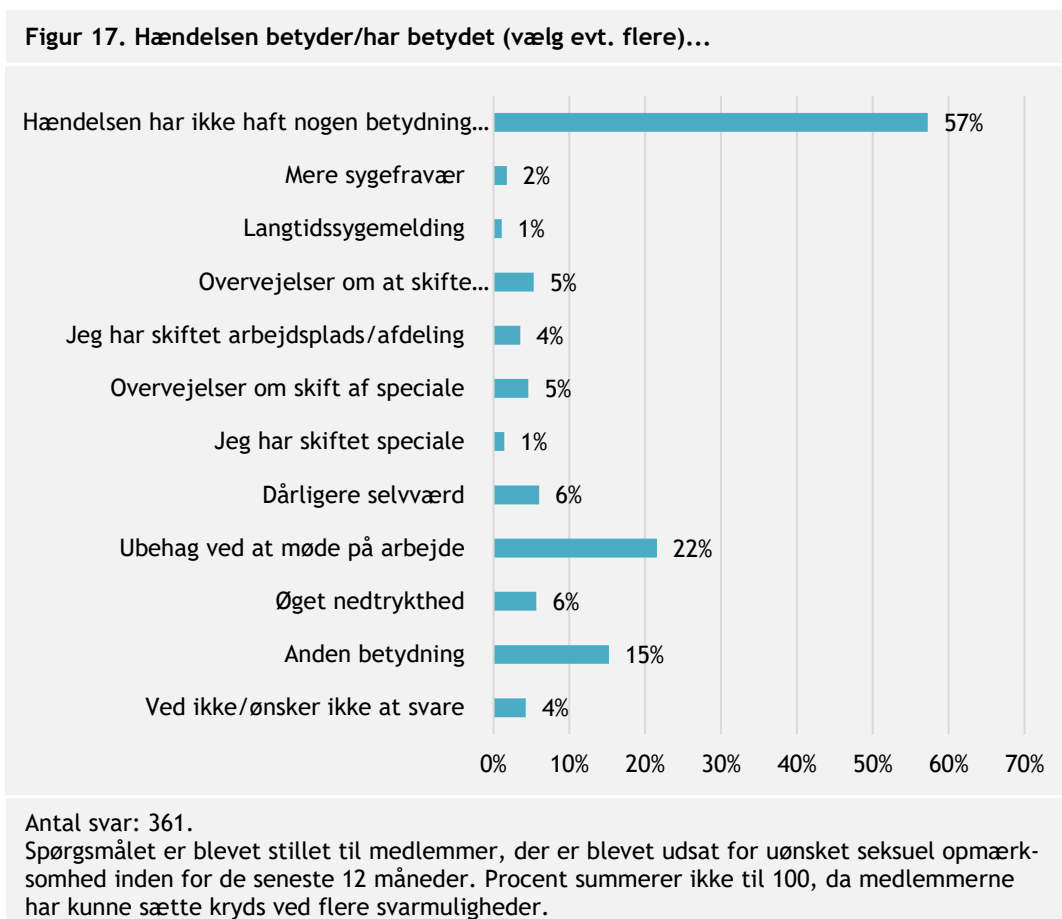
"Ville ikke gøre et stort nummer ud af det."

"Jeg tænkte, at det sker for alle, og det ikke er nogen speciel hændelse."

(Ovenstående kommentarer er udvalgt, da de udtrykker generelle tendenser eller pointer)

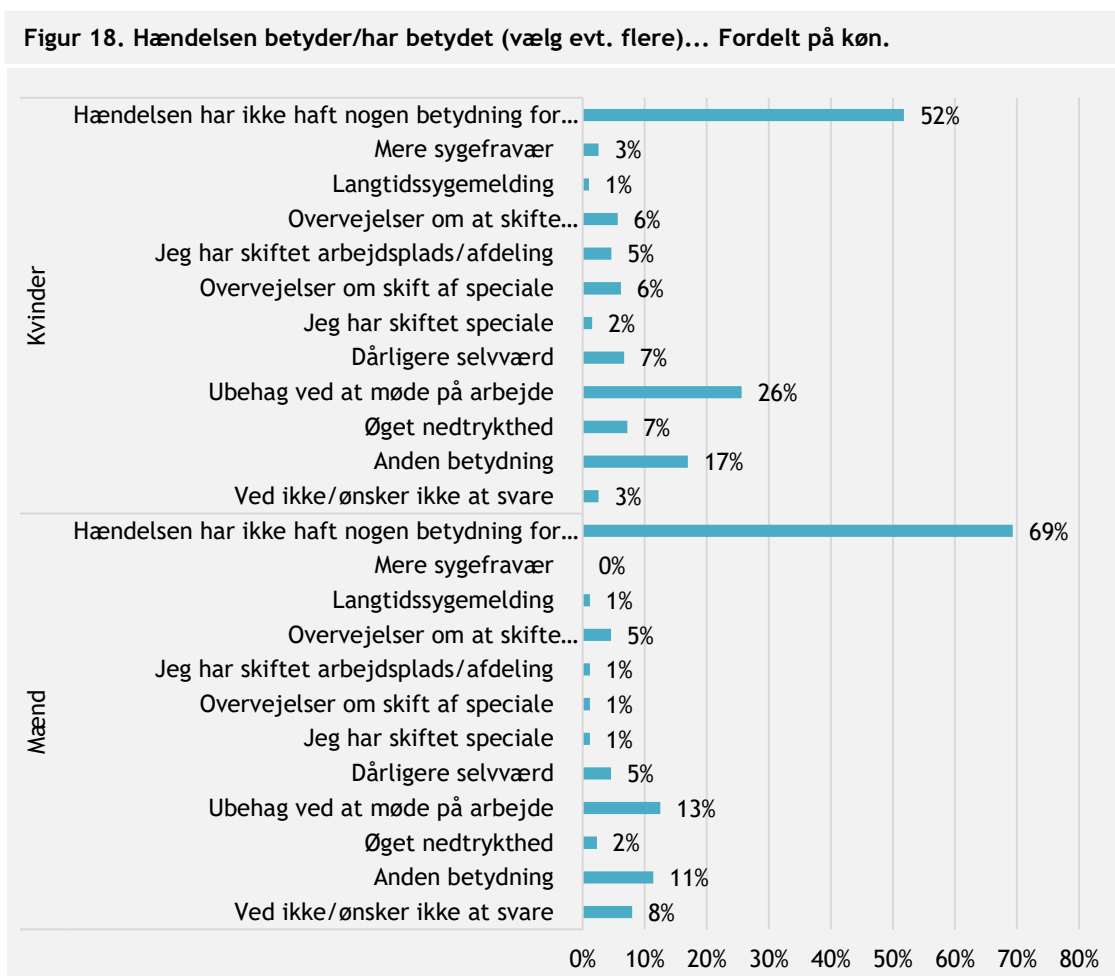
Hændelser med uønsket seksuel opmærksomhed har forskellige betydninger for Yngre Lægers medlemmer, men de kan ofte give ubehag ved at møde på arbejde

I figur 17 ses de yngre lægers besvarelser på spørgsmålet om, hvilken betydning hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed betyder/har betydet for dem. Over halvdelen (57%) svarer, at hændelsen ikke har haft nogen betydning for dem. Omvendt svarer lidt over 1/5 (22%) af de yngre læger i undersøgelsen, at hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed har skabt ubehag ved at møde på arbejde, mens 15% svarer, at hændelsen har haft en anden betydning. 10% svarer, at hændelsen enten har ført til overvejelser om at skifte arbejdsplads/afdeling (5%) eller speciale (5%). 6% svarer, at hændelsen har ført til dårligere selvværd, og 4% svarer, at hændelsen har ført til, at de har skiftet arbejdsplads/afdeling.

Flere kvinder end mænd svarer, at hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed har betydet ubehag ved at møde på arbejde

I figur 18 nedenfor ses de yngre lægers besvarelser på spørgsmålet om, hvilken betydning hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed betyder/har betydet for dem, fordelt på køn. Det ses i figuren, at andelen af kvinder og mænd, der svarer, at hændelsen ikke har haft nogen betydning for dem, er signifikant forskellige. Således svarer lidt over halvdelen (52%) af de kvindelige yngre læger, at hændelsen ikke har haft nogen betydning for dem, mens 69% af de mandlige yngre læger svarer dette. Derudover fremgår det af figuren, at lidt over 1/4 (26%) af de kvindelige yngre læger svarer, at hændelsen har ført til ubehag ved at møde på arbejde, mens det samme gør sig gældende for 13% af de mandlige yngre læger. Denne forskel mellem kvinder og mænd er ligeledes signifikant.

Antal svar: 361. Kvinder = 258; Mænd = 103.
 Figuren viser, hvordan svarene på spørgsmålet "Hændelsen betyder/har betydet (vælg evt. flere)..." fordeler sig på køn. Andelen af kvinder og mænd, der har svaret "Hændelsen har ikke haft nogen betydning for mig" og "Hændelsen har ført til ubehag ved at møde på arbejde" er signifikant forskellige fra hinanden. Procent summerer ikke til 100, da medlemmet har kunne sætte kryds ved flere svarmuligheder.

Kommentarer til betydningen af hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed

Betydningen af at blive udsat for uønsket seksuel opmærksomhed kan være meget forskellig, som figur 17 også viser. I kommentarerne til betydningen af hændelsen med uønsket seksuel opmærksomhed beskriver flere dog, at hændelsen har haft betydning for det arbejdsmæssige konsekvenser som fører til et dårligere arbejdsmiljø:

"Ønsker ikke at arbejde der på længere sigt."

"Dårligt samarbejde samt manglende tillid og respekt både fagligt og personligt til vedkommende. Arbejdsmiljøet blev dårligere."

"Frygt for ikke at kunne få slutstilling på afdelingen."

Andre beskriver, at de har følt ubehag eller holdt sig tilbage, hvis de arbejder sammen med vedkommende, der udsatte dem for uønsket seksuel opmærksomhed:

"Tilbageholden med at søge supervision af vedkommende."

"Ubekvæm ved at være på arbejde sammen med vedkommende."

"Forsøgt at undgå vedkommende. Har følt mig utilpas ved at være alene med vedkommende."

Der er også flere, der fortæller, at hændelsen har haft konsekvenser for den måde de går klædt eller agerer på i deres hverdag:

"Øget opmærksomhed på min egen krop og på det hospitalstøj, jeg vælger at tage på."

"Jeg tænker mere over, hvilket tøj jeg tager på på arbejde. Går ikke længere i kjoler og lignende."

"Har lagt bånd på mig selv. Forsøgt at nedtone mig selv og ikke være farverig og udadvendt..."

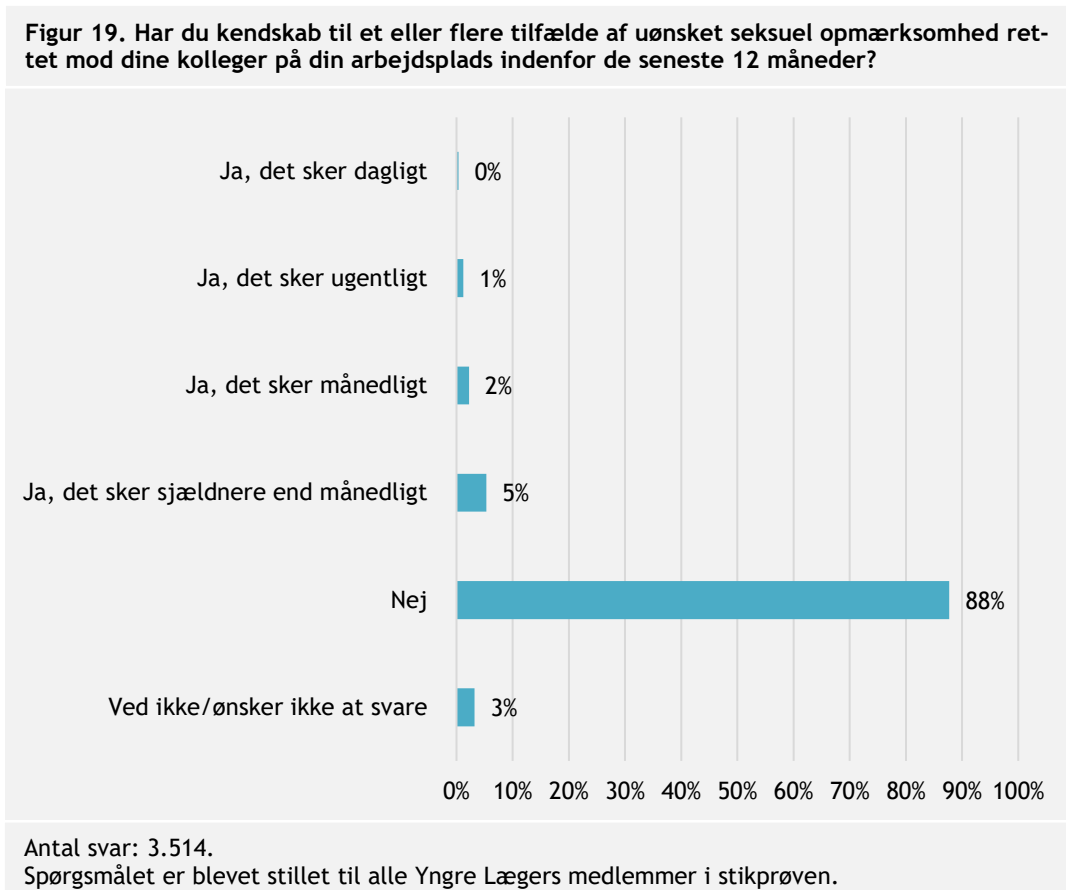
(Ovenstående kommentarer er udvalgt, da de udtrykker generelle tendenser eller pointer)

Kendskab eller vidne til uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger

Denne del af rapporten omhandler de adspurgte yngre lægers kendskab til uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger på arbejdspladsen. De følgende spørgsmål er derfor blevet stillet til alle Yngre Lægers medlemmer i undersøgelsen.

8% af de yngre læger i undersøgelsen har kendskab til et eller flere tilfælde af uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger på deres arbejdsplads

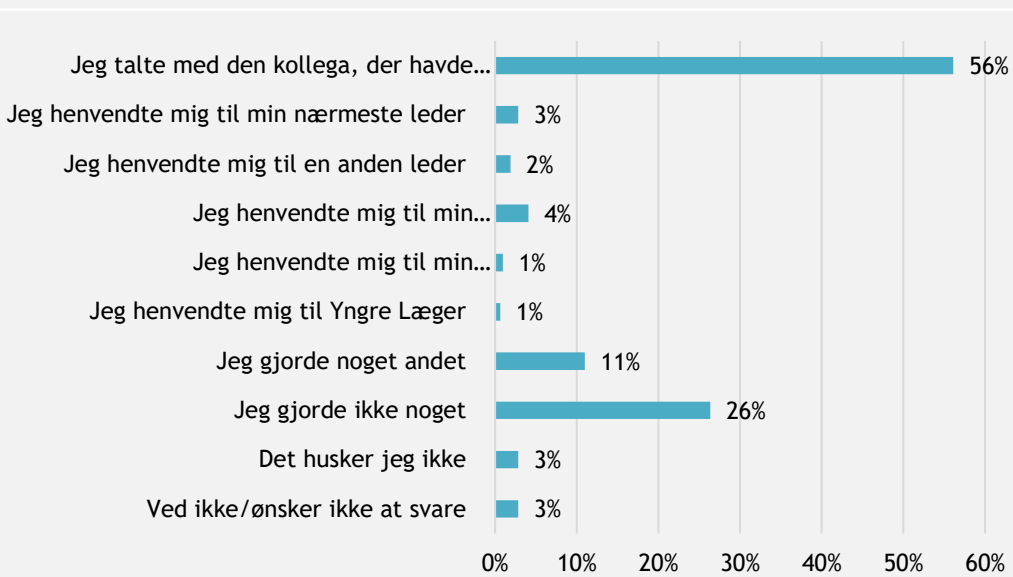
I figur 19 ses det, at 8% af Yngre Lægers medlemmer, som har deltaget i undersøgelsen, har kendskab til et eller flere tilfælde af uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger på deres arbejdsplads inden for de seneste 12 måneder. Heraf svarer 5%, at det sker sjældnere end månedligt, 2% svarer, at det sker månedligt, og den sidste 1% svarer, at det sker ugentligt. Lidt under 9/10 (88%) svarer, at de ikke har kendskab til tilfælde af uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger på deres arbejdsplads.

Yngre Lægers medlemmer taler ofte med den kollega, der har været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed

Figur 20 viser, at over halvdelen (56%) af de yngre læger i undersøgelsen svarer, at de talte med den kollega, der havde været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, sidste gang de oplevede et tilfælde af dette rettet mod en kollega. Lidt over 1/4 (26%) svarer, at de ikke gjorde noget, mens 11% svarer, at de gjorde noget andet.

Figur 20. Hvad gjorde du sidste gang du oplevede et tilfælde med uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod en kollega på din arbejdsplads? (vælg evt. flere)

Antal svar: 349.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der har kendskab til et eller flere tilfælde af uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kollegaer på deres arbejdsplads. Procent summerer ikke til 100, da medlemmerne har kunne sætte kryds ved flere svarmuligheder. Figuren viser derfor procent af besvarelser i alt.

Kommentarer til hvad yngre læger gør, når de oplever tilfælde med uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod deres kollega på arbejdspladsen

Som figur 20 viser, gør de fleste yngre læger noget, når de oplever, at deres kollega bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, og som det ses i figuren, taler størstedelen med den berørte kollega. Dog viser kommentarerne til dette emne, at der også er en del, der henvender sig til vedkommende, der har udsat en kollega for uønsket seksuel opmærksomhed:

"Jeg sagde fra over for den kollega, der havde været upassende."

"Konfronterede kollega som kom med bemærkning."

"Henvendte mig til den kollega, der rettede den uønskede seksuelle opmærksomhed mod min anden kollega."

Der er samtidig flere, der reagerer i selve situationen, hvor en kollega udsættes for uønsket seksuel opmærksomhed:

"Jeg blandede mig i samtalen og sagde "Ej, ej, det er for meget."

"Jeg italesatte det direkte i situationen."

"Sagde i situationen, at det ikke var ok."

Som figur 20 også viser, er der en del, der ikke har gjort noget i forbindelse med, at deres kollega blev eller var blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. Størstedelen af dem gjorde dog ikke noget, fordi kollegaen, der var blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, selv havde taget affære:

"Vedkomne, der blev udsat for uønsket seksuel opmærksomhed, havde selv taget kontakt til TR og ledelsen, så tænkte ikke jeg behøvede at snakke med dem også."

"Den udsatte tog affære og kontaktede selv leder."

"Kollega håndterede det fint selv i den konkrete situation."

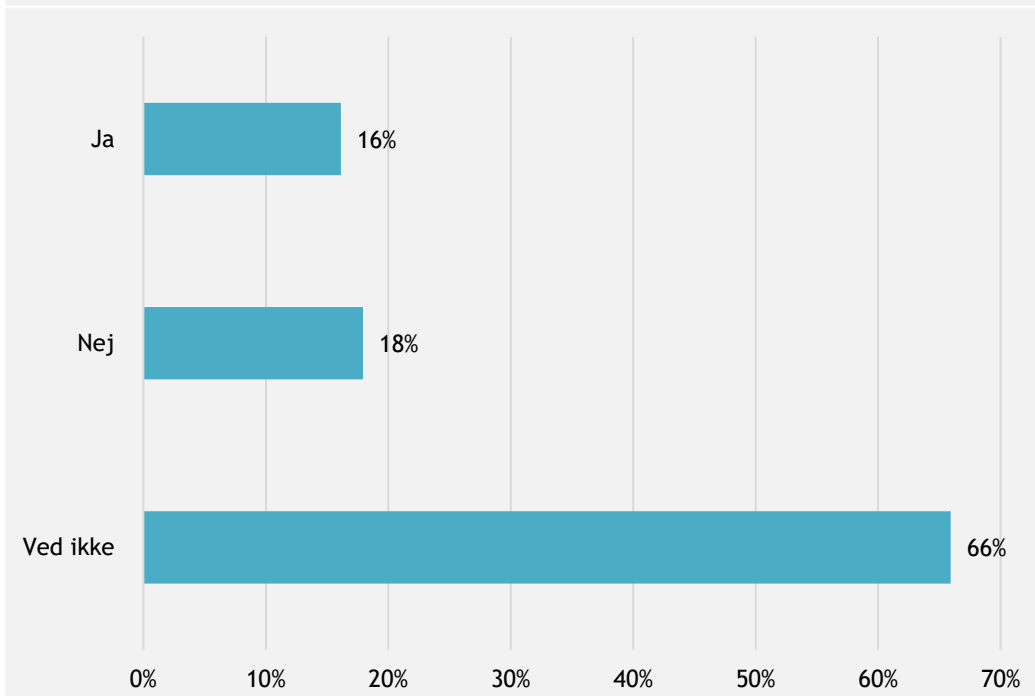
Politik og retningslinjer på arbejdspladsen

Det følgende vedrører den del af spørgeskemaet, hvor der er blevet spurgt ind til politik og retningslinjer på arbejdspladsen relateret til problemer med uønsket seksuel opmærksomhed.

2/3 af Yngre Lægers medlemmer i denne undersøgelse ved ikke, om der på deres arbejdsplads er politik/retningslinjer til at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed

I figur 21 nedenfor ses det, at hele 2/3 (66%) af de yngre læger svarer, at de ikke ved om der på deres arbejdsplads er politik/retningslinjer til at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed. 18% svarer, at der ikke er politik/retningslinjer i forhold til dette, mens 16% svarer, at der på deres arbejdsplads er politik/retningslinjer til at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed.

Figur 21. Er der på din arbejdsplads politik/retningslinjer for at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed?

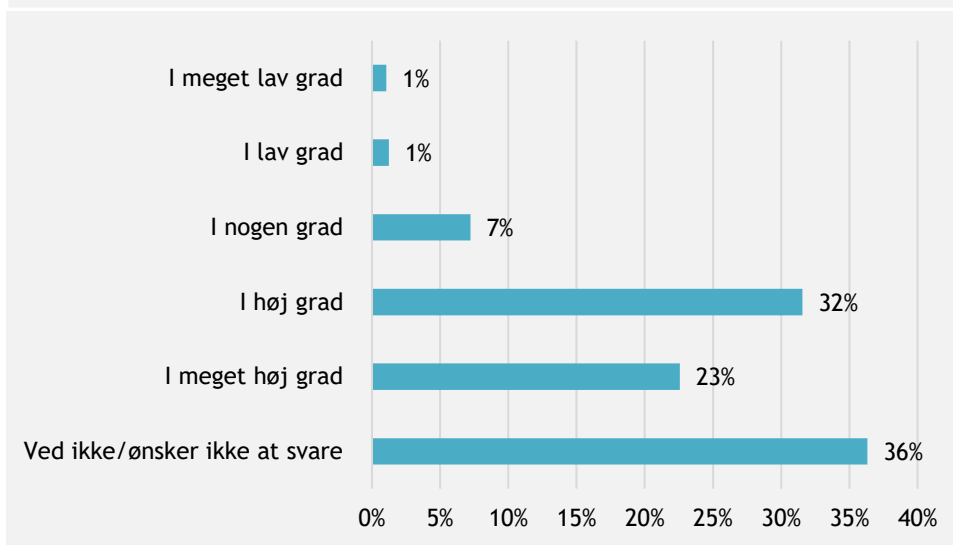

Antal svar: 3.514.
Spørgsmålet er blevet stillet til alle Yngre Lægers medlemmer i stikprøven.

Over halvdelen (55%) af de yngre læger svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever, at politikken/retningslinjerne på deres arbejdsplads bliver efterlevet

Figur 22 viser Yngre Lægers medlemmers besvarelser på i hvilken grad de oplever, at politikken/retningslinjerne på deres arbejdsplads for at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed, bliver efterlevet. Det er kun læger, der har svaret, at de har politik/retningslinjer på deres arbejdsplads, som har fået spørgsmålet. Det ses, at over halvdelen (55%) svarer, at de i høj eller meget høj grad oplever, at politikken/retningslinjerne på deres arbejdsplads bliver efterlevet. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at det kun er 16% af respondenterne i stikprøven, der har svaret, at de har retningslinjer/politik angående uønsket seksuel opmærksomhed på arbejdspladsen (se figur 21). Over 1/3 (36%) svarer ”Ved ikke/ønsker ikke at svare”.

Figur 22. I hvilken grad oplever du, at politikken/retningslinjerne bliver efterlevet?

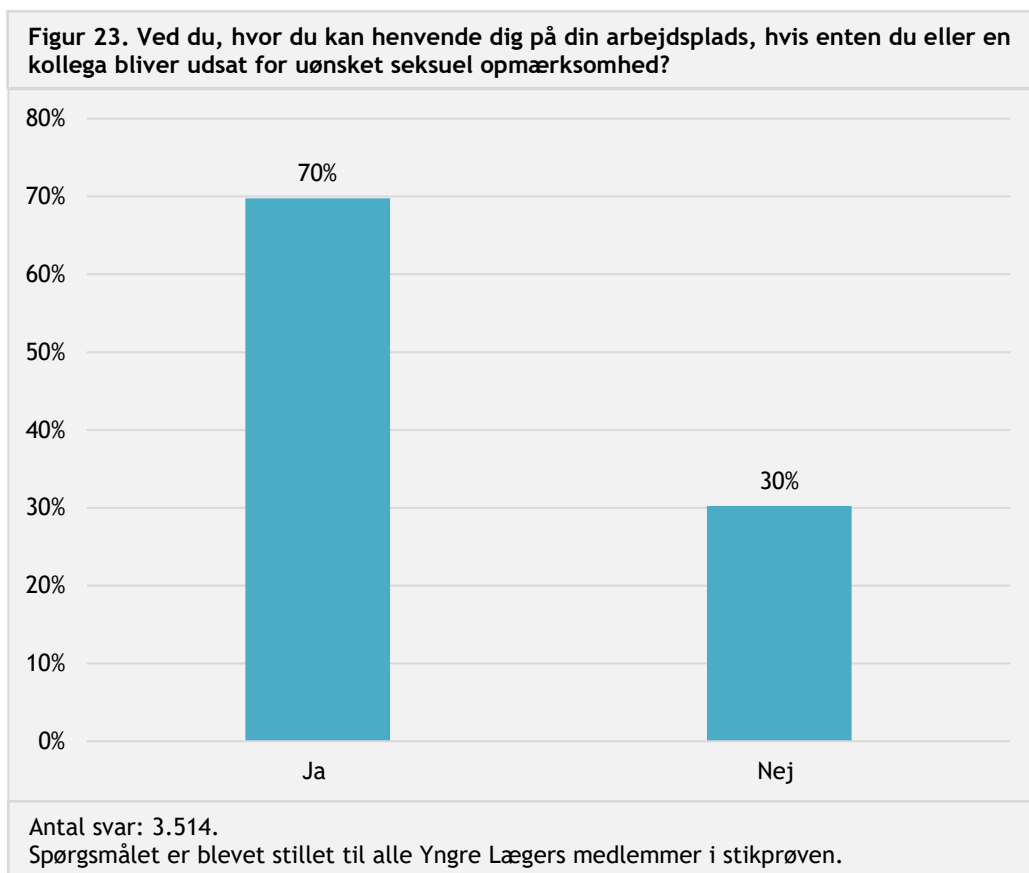

Antal svar: 567.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der har svaret at de på deres arbejdsplads har politik/retningslinjer for at forebygge og håndtere uønsket seksuel opmærksomhed.

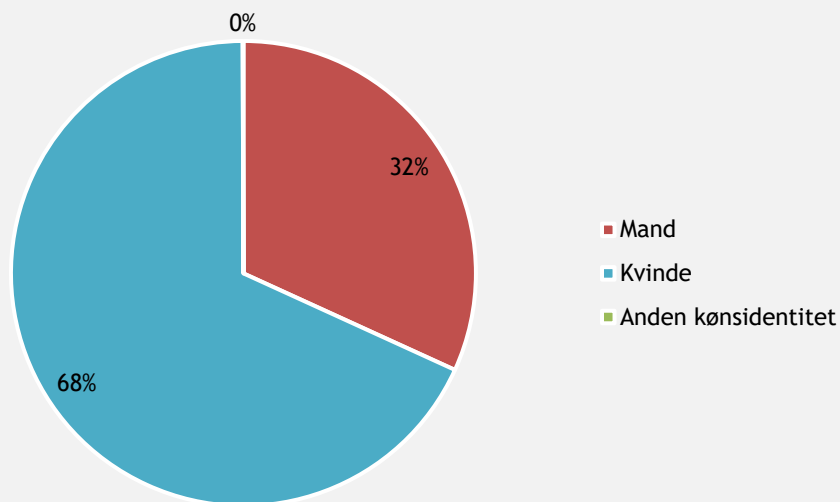
30% af de yngre læger ved ikke, hvor de kan henvende sig på deres arbejdsplads, hvis de eller en kollega bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed

Figur 23 viser, at 70% af de yngre læger i undersøgelsen svarer "Ja" til, at de ved, hvor de kan henvende sig på deres arbejdsplads, hvis de eller en kollega bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed. Til gengæld svarer 30%, at de ikke ved, hvor de kan henvende sig på deres arbejdsplads, hvis de eller en kollega bliver udsat for uønsket seksuel opmærksomhed.

Respondentsammensætning

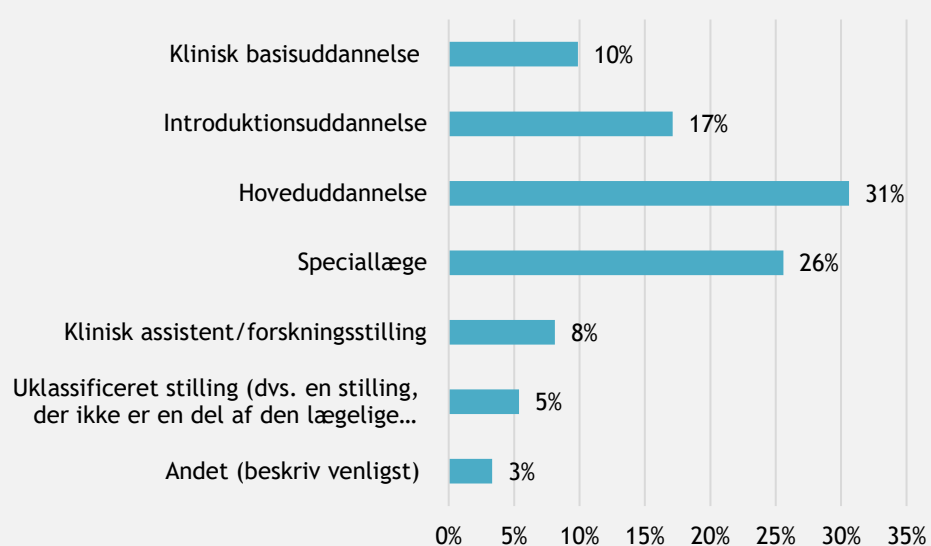
Figur 24. Dit køn

Antal svar: 3.514. Kvinder = 2.394; Mænd = 1.118; Anden kønsidentitet = 2. Spørgsmålet er blevet stillet til alle Yngre Lægers medlemmer i stikprøven.

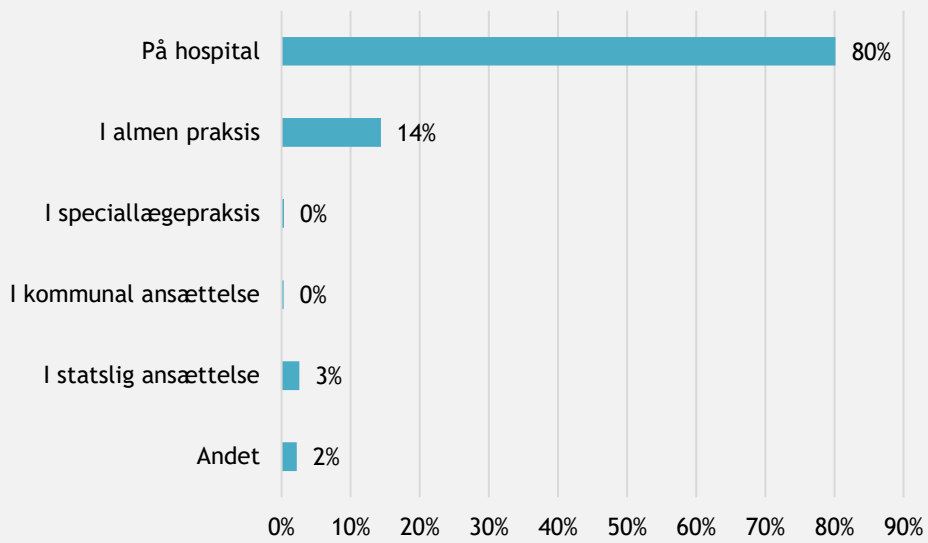
Gennemsnitsalder i stikprøven: 36 år

Figur 25. Hvor befinder du dig i din lægelige karriere? (vælg det, der bedst beskriver din situation)

Antal svar: 3.514. Spørgsmålet er blevet stillet til alle Yngre Lægers medlemmer i stikprøven.

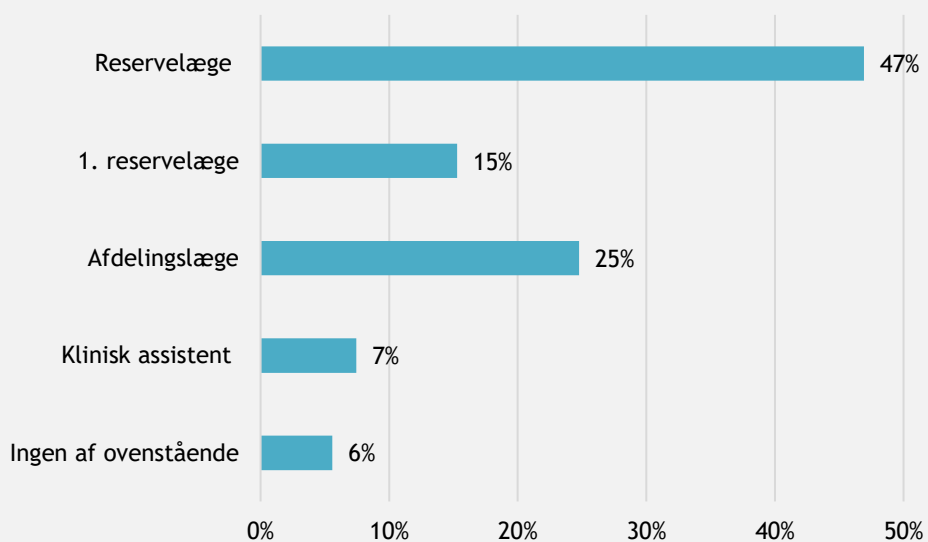
Figur 26. Hvor arbejder du?

Antal svar: 3.514.

Spørgsmålet er blevet stillet til alle Yngre Lægers medlemmer i stikprøven.

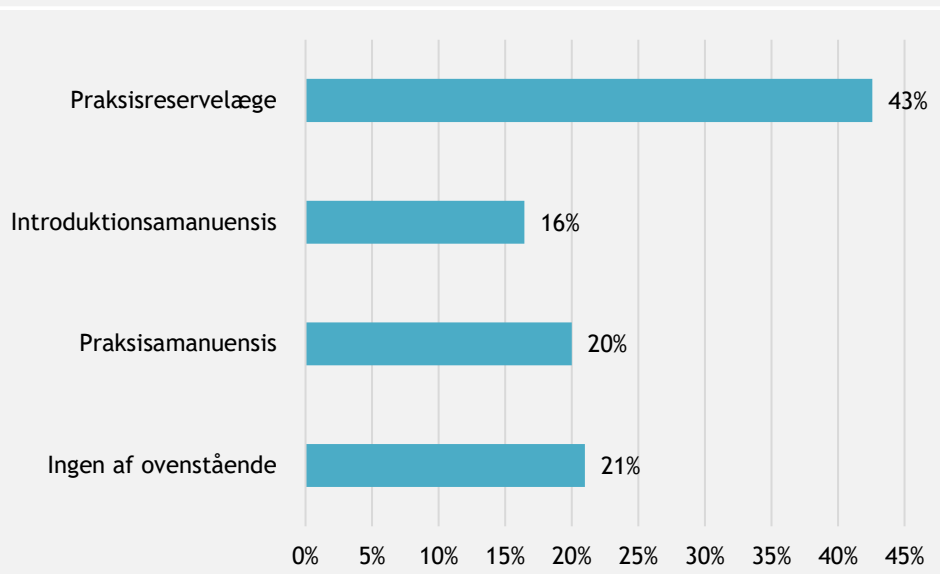
Figur 27. Hvilken stilling er du ansat i?

Antal svar: 3.009

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der har svaret, at de ikke er ansat i almen praksis.

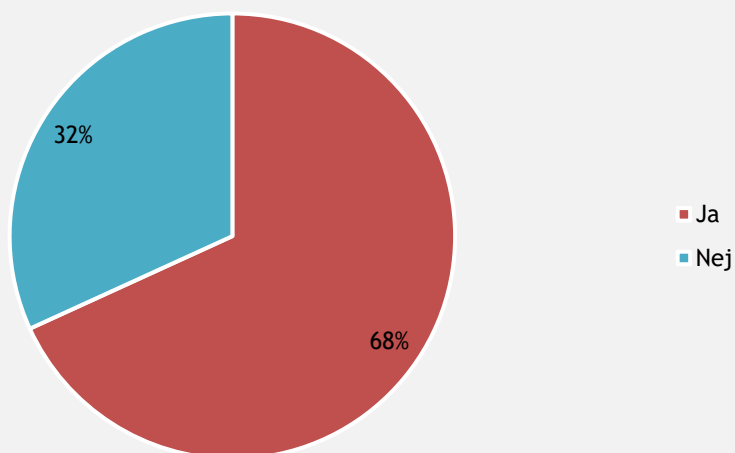
Figur 28. Hvilken stilling er du ansat i?

Antal svar: 505

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der har svaret, at de er ansat i almen praksis.

Figur 29. Fandt hændelsen sted i din nuværende ansættelse?

Antal svar: 283.

Spørgsmålet er blevet stillet til medlemmer, der er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder.

Metode

Indsamlingsperiode

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i perioden 9. december til 23. december 2020. Der er udsendt én rykker d. 14. december.

Indsamlingsmetode

Undersøgelsen er lagt an som en spørgeskemaundersøgelse, der er udsendt som et internetbaseret spørgeskema til medlemmernes e-mailadresse.

Målgruppe

Målgruppen for undersøgelsen er Yngre Lægers medlemmer. Spørgeskemaet består først og fremmest af spørgsmål, som kun henvender sig til medlemmer, der har været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de seneste 12 måneder. De får en række yderligere spørgsmål om deres seneste hændelse med uønsket seksuel opmærksomhed. Derudover spørges der ind til, om man har kendskab eller været vidne til uønsket seksuel opmærksomhed rettet mod kolleger, samt til politik og retningslinjer på arbejdspladsen. Disse spørgsmål henvender sig til alle medlemmer. Da det kun er et udsnit af Yngre Lægers medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser forbundet med en statistisk usikkerhed. Alle sammenhænge og forskelle, der beskrives i teksten, er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95%. Hermed kan vi med minimum 95% sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle, og ikke blot tilfældigheder. Fremhæves forskelle i teksten, som ikke er statistisk sikre, vil der blive gjort opmærksom på det i teksten.

Svarrate

I alt er 14.385 medlemmer af Yngre Læger inviteret til undersøgelsen, og 3.514 medlemmer har gennemført. Det giver en svarrate på 24,4%. Heraf har 283 yngre læger, dvs. 8%, svaret, at de er blevet udsat for uønsket seksuel opmærksomhed inden for de sidste 12 måneder.

Repræsentativitet

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene køn, alder, arbejdsregion og uddannelsestrin. Repræsentativitetstestene viser, at kvinder, medlemmer i aldersgruppen 35-39 år og medlemmer med arbejdsregion i Region Hovedstaden er overrepræsenterede. Mænd, medlemmer over 40 år, samt medlemmer med Region Midtjylland som arbejdsregion er underrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer under 35 år og medlemmer med arbejdsregion i Region Nordjylland, Sjælland og Syddanmark. Det skønnes, at fordelingen på de øvrige uddannelsestrin stemmer overens med fordelingen i populationen. Data er ikke vægtet. Undersøgelsens resultater skal tages med det forbehold, at stikprøven ikke er repræsentativ for populationen på alle parametre, hvilket hæmmer muligheden for at drage konklusioner om populationen på baggrund af stikprøven.